

The Academic Management of School Administrators in Opportunity Expansion Schools under the Office of Ayutthaya Primary Educational Service Area 1

Jakkapong Inporn¹, and Nissara Pronsurivong²

¹ Students of the Master of Education Program, Educational Administration Program, Faculty of Education, North Bangkok University, Thailand

² Faculty of Education, North Bangkok University, Thailand

E-mail: jakkapong.inpo@northbkk.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-5211-5311>

E-mail: nissara.pr@northbkk.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-8167-6147>

Received 24/03/2025

Revised 30/03/2025

Accepted 05/05/2025

Abstract

Background and Aims: Education is a fundamental foundation for progress and solving various problems, with human resource development being a key factor in driving the country forward. Education enables individuals to think, analyze, solve problems, and use available resources effectively. The educational process, therefore, aims to develop a person's potential in terms of intellect, physical abilities, emotions, and mind, from laying the foundation in childhood to developing skills for pursuing a career, generating income, and leading a happy and sustainable life in society. Therefore, the objectives of this study are: 1) to examine the level of academic administration by school administrators, 2) to compare the academic administration of school administrators, and 3) to explore guidelines for the development of academic administration by school administrators.

Methodology: The sample group consisted of teachers in opportunity expansion schools in the academic year 2024. The sample size was determined using Yamane's formula (Yamane, 1973), resulting in a total of 268 participants, selected through stratified and simple random sampling by lottery method. The key informants were five school administrators. The research instruments included questionnaires and interviews. Data analysis utilized descriptive statistics such as frequency, percentage, mean, and standard deviation, along with inferential statistics, including t-test and F-test, and content analysis.

Results: The research revealed that: 1. The overall level of academic administration in opportunity expansion schools under the Office of Primary Educational Service Area, Phra Nakhon Si Ayutthaya District 1, was rated at a high level. Among the various aspects, the highest mean score was found in internal quality assurance system development and educational standards, followed by school curriculum development. The lowest mean score was in educational research for quality improvement. 2. Teachers with different levels of education had significantly different opinions on academic administration at the .05 level. However, factors such as gender, age, work experience, and school size did not lead to significant differences in opinions. 3. The academic administration guidelines for school

administrators in opportunity expansion schools under the Office of Primary Educational Service Area, Phra Nakhon Si Ayutthaya District 1, covered 8 aspects with a total of 38 guidelines

Conclusion: The study found that the academic administration of school administrators in opportunity expansion schools under the Office of the Primary Educational Service Area, Phra Nakhon Si Ayutthaya Area 1, was generally at a high level. When categorized by gender, age, education level, work experience, and school size, there were no significant differences in opinions regarding academic administration. However, differences were observed based on the education level of the administrators. The study also identified 8 areas and 38 guidelines for developing academic administration by school administrators.

Keywords: Motivation; Opportunity Expansion School; Management

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

จักรพงษ์ อินทร์พร¹ และ นิษรา พรสุริวงษ์²

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆ โดยการพัฒนาศักยภาพบุคคลเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนประเทศ การศึกษาช่วยให้บุคคลสามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการศึกษาจึงเป็นการพัฒนาศักยภาพของบุคคลทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และจิตใจ ตั้งแต่การวางรากฐานในวัยเด็กจนถึงการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพ การสร้างรายได้ และการมีชีวิตที่มีความสุขในสังคมอย่างยั่งยืน ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ระเบียบวิธีการวิจัย: กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส ปีการศึกษา 2567 ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามหลักการคำนวณของยามาเน (Yamane:1973) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเท่ากับ 268 คน โดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิและการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ t-test ค่าสถิติ F-test และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย: ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาลัทธิสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ตามลำดับ 2. ครูที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05 แต่ครูที่มีเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานและขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีทั้งหมด 8 ด้าน 38 แนวทาง

สรุปผล: จากการศึกษาพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดโรงเรียนต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน แต่ ระดับการศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกัน แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีทั้งหมด 8 ด้าน 38 แนวทาง

คำสำคัญ: แรงจูงใจ; โรงเรียนขยายโอกาส; การบริหาร

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆ โดยการพัฒนาศักยภาพบุคคลเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนประเทศ การศึกษาช่วยให้บุคคลสามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการศึกษาจึงเป็นการพัฒนาศักยภาพของบุคคลทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และจิตใจ ตั้งแต่การวางรากฐานในวัยเด็กจนถึงการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพ การสร้างรายได้ และการมีชีวิตที่มีความสุขในสังคมอย่างยั่งยืน (โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประเทศไทย, 2550) การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาบุคคลและสังคม โดยช่วยสร้างรากฐานในการเสริมสร้างทักษะที่จำเป็น รวมถึงการพัฒนาคุณธรรมและความพร้อมในการประกอบอาชีพ การศึกษาส่งผลต่อการสร้างความเจริญมั่นคงและการแก้ไขปัญหาของสังคมและประเทศชาติได้อย่างยั่งยืน ตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว จนถึงสังคมและโลก การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการเตรียมคนให้มีความสามารถในการพัฒนาตนเองและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสังคมในระยะยาว (กระทรวงศึกษาธิการ [ศธ], 2551)

การบริหารและการจัดการเป็นเรื่องสำคัญที่จะทำให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ (สันติ บุญภิรมย์, 2562) มาตรฐานหรือคุณภาพการศึกษาทุกระดับจะพิจารณาจากผลงานด้านวิชาการ การบริหารงาน วิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ต้องมีการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกด้าน เช่น หลักสูตร โปรแกรมการศึกษา การจัดการเรียนการสอน และการติดตามประเมินผล ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้บริหาร และบุคลากรทุกระดับ การบริหารงานวิชาการต้องสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ศธ, 2551)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จัดการศึกษาในระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น รวม 176 โรงเรียน ยังคงมีปัญหการบริหารงานด้านวิชาการ ดังจะเห็นได้จากภาพรวมผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2566 มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยคะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาไทย 57.30 คณิตศาสตร์ 29.96 วิทยาศาสตร์ 40.75 และภาษาต่างประเทศ 37.32 ภาพรวมผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2566 มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยคะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาไทย 50.73 คณิตศาสตร์ 25.38 วิทยาศาสตร์ 30.00 และภาษาต่างประเทศ 31.76 จากผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีค่าเฉลี่ยในทุกวิชาที่ต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. 2567:ออนไลน์)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 การบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูที่ดำเนินงานตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมี 17 งานหลักที่เกี่ยวข้อง การบริหารงานวิชาการจึงถือ

เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน การศึกษานี้จะสำรวจรูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาต่าง ๆ เพื่อหาปัญหาที่เกิดขึ้นและเสนอแนวทางในการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนากระบวนการบริหารงานวิชาการ และเป็นข้อมูลให้กับหน่วยงานระดับสูงในการพิจารณาสนับสนุนการศึกษาให้มีความสำเร็จและประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป.

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดทฤษฎีการบริหาร

เชอร์เมอร์ฮอร์น (Schermerhorn, 1991) ได้กล่าวว่า การบริหารเป็นกระบวนการปฏิบัติใน 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำปฏิบัติ และการควบคุมการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์การ และใช้ทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การ

คอตเตอร์ (Kotter, 1978) ได้กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง ความสามารถในการเผชิญกับสถานการณ์ที่สลับซับซ้อนได้ การบริหารจัดการที่ดีทำให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในแง่ มีแผนงานที่เป็นทางการ มีโครงสร้างขององค์การที่แน่นอนชัดเจน และมีการกำกับดูแลให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผน

เซอร์จิอวานนิ (Sergiovanni, 1980) ได้กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการดำเนินงานกับผู้อื่น เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

เทย์เลอร์ (Taylor, 1991) ได้กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการดำเนินงานด้านการจัดการทุกประเภท ซึ่งต้องดำเนินการบนพื้นฐานของหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดขึ้นจากการวิเคราะห์และศึกษาอย่างรอบคอบ ทั้งนี้เพื่อแสวงหาวิธีการที่มีประสิทธิภาพสูงสุด อันจะนำไปสู่การเพิ่มผลผลิตและสร้างคุณประโยชน์สูงสุดแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ธัญดา ยงยศยิ่ง (2560) ได้กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานของกลุ่มคนหรือองค์การที่อยู่ร่วมกัน โดยที่ผู้บริหารใช้กระบวนการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลเพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้จนสำเร็จผลและได้ประสิทธิภาพ

ชนันท์สร ปิยะภัทรวิรัตน์ (2565) ได้กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการต่าง ๆ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมที่มีทิศทางไปในแนวทางเดียวกันของบุคคลในองค์กรโดยใช้ศาสตร์ และศิลป์ในการบริหารจัดการซึ่งมุ่งผลในการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าต่อองค์การมากที่สุด และทันต่อโลกและยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลง อยู่ตลอดเวลา

นิษรา พรสุริวงษ์ (2566) ได้กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานอย่างมีทิศทาง การวางแผน กระบวนการ การจัดการองค์การโดยใช้ภาวะผู้นำและการควบคุมในการใช้ทรัพยากร

ทั้งหลายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายขององค์การที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์

สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการที่หัวหน้าหรือผู้นำใช้การทำงานร่วมกัน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การนำปฏิบัติ และการควบคุม การบริหารที่ดีต้องมีการวางแผน โครงสร้างที่ชัดเจน และการกำกับดูแล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและปรับตัวทันกับการเปลี่ยนแปลงในยุคนสมัย การบริหารต้องมีหลักเกณฑ์ที่ดีในการวิเคราะห์และดำเนินการเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ และประโยชน์สูงสุดสำหรับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีการบริหารสถานศึกษา

ฮอยและมิสเกล (Hoy and Misket, 2008) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาหมายถึง กระบวนการที่มุ่งไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ด้วยองค์ประกอบหลายประการ เช่น การตัดสินใจ องค์กรแรงจูงใจ ภาวะผู้นำ โดยการบริหารต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาและสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น

กัลชญา ทองหัตถา (2565) ได้กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การ ดำเนินงานทางด้านการศึกษาและการใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพ โดยมีคนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมกันปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยนำปัจจัยทางการบริหารจัดการ ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และการจัดการ มาใช้อย่างเป็นกระบวนการโดยผ่านหน้าที่หลัก คือ การ วางแผน การจัดองค์กร การเป็นผู้นำและการควบคุมให้การทำงานบรรลุเป้าหมายร่วมกันอย่าง มี ประสิทธิภาพ

วิโรจน์ สารรัตน์ (2555) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาคือการทำงานร่วมกับบุคลากรและทรัพยากรในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนและสังคมเติบโตและพัฒนา โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสร้างสรรค์ และส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการ รวมถึงการสร้างองค์ความรู้จากการจัดการสิ่งแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยสนับสนุนต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

หวน พินรุพันธ์ (2556) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลที่ทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ การพัฒนาศักยภาพของบุคคลให้มีคุณภาพ จำเป็นต้องประกอบด้วยการจัดการเรียนการสอน การดำเนินกิจกรรมทางการศึกษา การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การบริหารจัดการอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ ตลอดจนการสรรหาและแต่งตั้งบุคลากรเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการศึกษาในสถาบันการศึกษา

พรพรหมพรรณ บุญโคกล่าม (2567) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง วิธีใช้ทั้งศาสตร์ ศิลป์ ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ และภาวะผู้นำในการบริหารจัดการการดำเนินงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาสำเร็จลุล่วงโดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานที่มุ่งไปสู่จุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่กำหนดไว้ โดยใช้ทรัพยากรและบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการตัดสินใจ การวางแผน การจัดองค์กร ภาวะผู้นำ และการควบคุมการทำงาน โดยคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และสภาพการณ์เปลี่ยนแปลง เพื่อให้ผู้เรียนและสังคมมีความเจริญงอกงาม และบุคคลสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

แนวคิดทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ

กอร์ดัน (Gorton, 1983) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินกิจกรรมทางการศึกษาภายในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยครอบคลุมงานด้านหลักสูตร การวางแผนการเรียน และการจัดตารางเรียนการสอน

อย่างเป็นระบบ การจัดครูเข้าสอน การพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากรทางด้านวิชาการ การวัดและประเมินผล รวมถึงการนิเทศการสอน

ศศิวิมล พัฒนาวัฒน์ (2562) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการคือ กระบวนการทำกิจกรรมทุกอย่างในด้าน การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ที่ได้ผลลัพธ์แก่นักเรียน เพื่อสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ ให้บรรลุ จุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ศิวพร ละหารเพชร (2562) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานที่ เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ ทิศทาง แนวทางปฏิบัติงานด้วยการส่งเสริมสนับสนุน การ จัดการสอน การวัดผลประเมินผลให้ดีขึ้น พร้อมกับการก่อให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงานหรือมุ่งเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการถือว่า เป็นหัวใจและเป็นส่วนที่สำคัญที่สุด ในสถานศึกษา เพราะงานวิชาการประกอบไปด้วยงานที่สำคัญ ๆ ของสถานศึกษามากมาย ไม่ว่าจะเป็นงาน หลักสูตรหรืองานจัดการเรียนการสอน งานวัดผล ประเมินผล ฯลฯ ซึ่งแต่ละงานจะเป็นตัวชี้วัดความก้าวหน้า และคุณภาพของสถานศึกษานั้น ๆ ดังนั้นแล้วการบริหารงานวิชาการที่มีคุณภาพนั้น จะช่วยให้สถานศึกษา สามารถขับเคลื่อนและพัฒนา ได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมาย

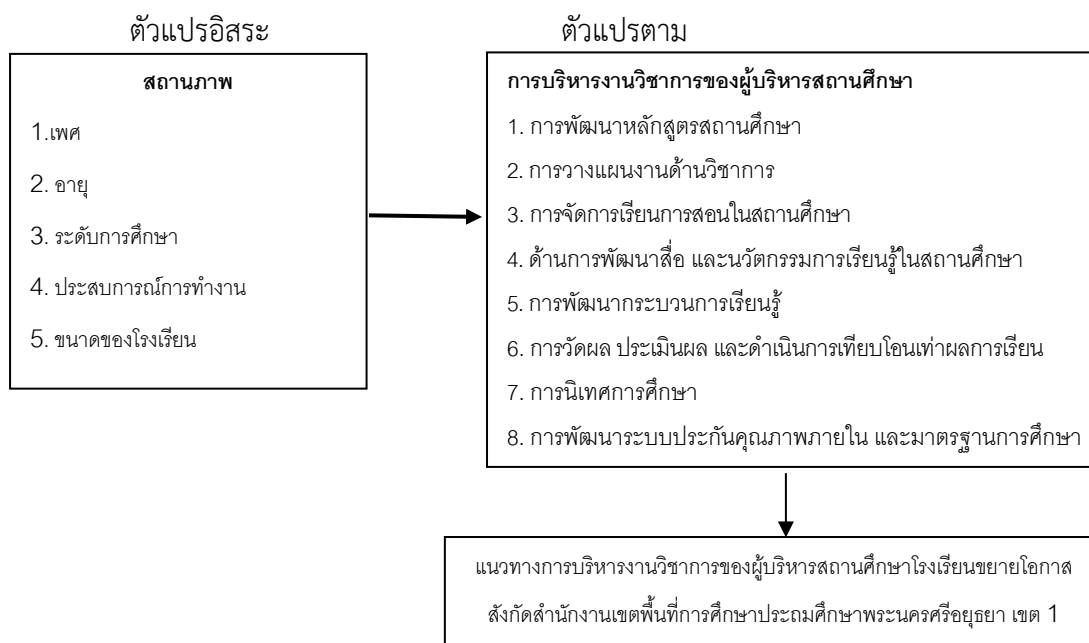
นุชรี เนียมรัตน์ (2562) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการคือกิจกรรมทุกประเภทในโรงเรียน คือ การกิจหลักของผู้บริหารโรงเรียนและทุกฝ่ายต้องให้ความสำคัญ โดยมีความสอดคล้องส่งผลกับคุณภาพ การ ศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและได้ผลลัพธ์ที่ดี เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน คือเป้าหมายของ โรงเรียน นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือในการประเมินศักยภาพของผู้บริหารและมาตรฐานการบริหารของ โรงเรียน

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทุกด้านในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาและ ปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน รวมทั้งการครอบคลุมการจัด แผนการเรียน การจัดครูเข้าสอน การพัฒนาหลักสูตร การวัดประเมินผล และการนิเทศการสอน ซึ่งถือเป็น หัวใจและส่วนสำคัญที่สุดของสถานศึกษา เนื่องจากเป็นตัวชี้วัดความก้าวหน้าและคุณภาพของสถานศึกษา การ บริหารที่มีคุณภาพจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถขับเคลื่อนและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตาม เป้าหมาย

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการตาม Sergiovanni & Co-worker (2009) Smith(1969) Miller (1976) Reddin (1980) Kimbrough & Nunnery (1998) กระทรวงศึกษาธิการ (2551) กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) อุทัย บุญประเสริฐ (2557) สาวิตรี สิทธิชัยกานต์และลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ (2562) พงศกร อุดลพิทยาภรณ์ และ นันทรัตน์ เจริญกุล (2562) กษม โสมศรีแพง (2554) สำนักการศึกษา (2554) อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) พร ทิพย์ เขียวมรกต (2563) ธนิกา จันทรธนู (2564) ธนพรรณ นิยมพฤษ (2564) วิรมณ ปั่นงาม (2565) กำไล ปานม่วง (2564) กัญฐณา คำเหมือง (2565) อนุสรณ์ สุขสุคนธ์ (2566) ชาญวิทย์ คำงาม (2564) กาญจน์ญ์

ไตรถาวร (2563) สุประวีณ์ ทิพย์โพธิ์ (2563) โดยการสังเคราะห์ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการที่ความถี่ระดับ 9 ขึ้นไป ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

ครูที่มีเพศต่างกัน อายุต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกัน ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 แตกต่างกัน

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 808 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. 2567: ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามหลักการคำนวณของ Yamane, T. (1973) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเท่ากับ 268 คน ซึ่งใช้สูตรของ Yamane, T. (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อน (E) $\pm 5\%$ และได้ใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิและการสุ่มอย่างง่าย (Random sampling) โดยวิธีการจับฉลาก

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ซึ่งได้จากการใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการกำหนดคุณสมบัติต้องมีประสบการณ์ในการบริหารงานอย่างน้อย 5 ปี

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถาม สร้างขึ้นจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้ออกแบบสอบถามให้สอดคล้องกับการวิจัย โดยมีการสร้างแบบสอบถามดังนี้ 1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู 2. นำความรู้ที่ได้จากข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้ครอบคลุมเนื้อหา และสร้างแบบมีโครงสร้าง

(Structure interview) 3. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่า IOC ได้ค่า $IOC = .80-1.00$ 4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลอง (Try-out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (α - Coefficient) ของครอนบาค ได้ค่า $= .992$ 5. นำแบบสอบถามที่ได้จากขั้นที่ 5 มาปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อมูลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส ลักษณะของแบบสอบถามดังกล่าวเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยนำแบบสอบถามไปสอบถาม ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 268 คน เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป 2. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ ไปสัมภาษณ์ผู้บริหารด้วยตนเอง จำนวน 5 ท่าน และนำผลการสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์เนื้อหา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ t-test ค่าสถิติ F-test ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Anova) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมแต่ละด้าน

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.18	0.867	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.18	1.063	มาก
3. ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา	4.08	1.293	มาก
4. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	4.13	1.222	มาก
5. ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน	4.18	1.124	มาก
6. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	3.93	1.169	มาก
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.96	1.355	มาก

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
8. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา	4.20	1.055	มาก
รวม	4.11	0.643	มาก

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า เพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสโดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.01 และด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05

ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05 เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.01

ตาราง 2 การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามเพศ และ ระดับการศึกษา

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	เพศ		ระดับการศึกษา	
	t	P Value	t	P Value
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	2.476**	0.005	0.162	0.347
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	3.002*	0.024	1.911**	0.003
3. ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา	-0.002	0.233	0.020	0.774
4. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	-0.407	0.194	-0.571	0.234
5. การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน	-0.246	0.337	-0.009	0.878
6. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	-1.143	0.542	-0.581	0.707
7. การนิเทศการศึกษา	-2.212**	0.000	-1.009**	0.009
8. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา	-1.628	0.116	-0.647	0.470
รวม	-0.247	0.345	-0.209*	0.025

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

อายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่าง

ประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และด้านการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05

ขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.01 และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05

ตาราง 3 การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามอายุ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดโรงเรียน

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	อายุ		ประสบการณ์การทำงาน		ขนาดโรงเรียน	
	F	P-value	F	P-value	F	P-value
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	1.793	0.149	1.505	0.214	1.331	1.785
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	2.301	0.078	3.042*	0.029	7.670	7.268**
3. ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา	1.261	0.288	2.716*	0.045	2.234	1.342
4. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	0.916	0.434	2.284	0.079	1.308	0.875
5. การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน	1.281	0.281	1.507	0.213	4.892	4.004**
6. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	1.619	0.185	1.926	0.126	3.713	2.770*
7. การนิเทศการศึกษา	0.202	0.895	1.711	0.165	3.657	2.014
8. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา	0.271	0.847	0.627	0.598	1.137	0.334
รวม	1.183	0.317	1.794	0.149	1.095	0.352

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

- 1.1 การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องความต้องการ ความสนใจ แลความสามารถของผู้เรียนเป็นหลัก
- 1.2 การออกแบบ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของกระบวนการเรียนการสอน
- 1.3 การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง
- 1.4 การสนับสนุนการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการเรียนการสอน
- 1.5 การมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในการพัฒนาหลักสูตร

2. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

- 2.1 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของกระบวนการเรียนรู้

2.2 ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนา ทั้งในด้านการอบรม การเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพด้านการวางแผนการสอน

2.3 การใช้เทคโนโลยีในการสนับสนุนกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

2.4 การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงกระบวนการสอนและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

2.5 การวางแผนและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่สูงขึ้น โดยเน้นการส่งเสริมการเรียนรู้แบบ Active Learning

3. ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา

3.1 การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเรียนการสอน โดยการพัฒนาสื่อที่เหมาะสมและทันสมัย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ

3.2 การส่งเสริมให้ครูพัฒนาทักษะดิจิทัลและการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์

3.3 ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อดิจิทัล แพลตฟอร์มออนไลน์

3.4 การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยี

4. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

4.1 การจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กระตุ้นการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการเรียนรู้ด้วยตนเอง

4.2 การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน โดยช่วยสร้างความหลากหลายและเชื่อมโยงความรู้เข้ากับบริบทที่ทันสมัย

4.3 การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูพัฒนาเครื่องมือการเรียนรู้และแผนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม

4.4 การวางแผนการจัดการเรียนรู้และการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน

4.5 การออกแบบกระบวนการเรียนรู้ให้เชื่อมโยงกับชีวิตจริงและบริบทของสังคม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

5. ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน

5.1 การวัดผลที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย

5.2 การใช้เทคโนโลยี เช่น โปรแกรมหรือเทคโนโลยีวิเคราะห์ผลการเรียน เพื่อจัดเก็บและรายงานข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5.3 การเทียบโอนผลการเรียนต้องดำเนินการอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม โดยพิจารณาจากมาตรฐานที่ชัดเจน

5.4 การใช้ข้อมูลจากการวัดผลและประเมินผลเป็นข้อมูลย้อนกลับ เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของครู

5.5 การประเมินผลที่มีความเที่ยงตรง โปร่งใส และสอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้

6. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

6.1 สนับสนุนให้ครูพัฒนาสื่อ กระบวนการเรียนการสอนใหม่ และทำวิจัยเพื่อนำไปแก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

6.2 ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยพร้อมสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก

6.3 การวิจัยควรถูกนำไปปรับใช้ด้านการสอน การบริหาร และการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม

6.4 การวิจัยต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบริบทของโรงเรียน เพื่อให้ผลลัพธ์มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริง

7. ด้านการนิเทศการศึกษา

- 7.1 ส่งเสริมการปรับปรุงเทคนิคการสอนและการทำงานของครูอย่างต่อเนื่อง
- 7.2 เน้นการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยมีรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การให้คำปรึกษา การอบรม การสร้างแรงจูงใจ และการวางแผนปรับปรุงการเรียนการสอน
- 7.3 มีการตรวจเยี่ยมชั้นเรียน การตรวจประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ และการนิเทศตามปฏิทินที่กำหนด
- 7.4 ผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบต้องจัดการนิเทศอย่างเป็นระบบ มีแผนดำเนินงานชัดเจน และติดตามผลการนิเทศ รวมถึงนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน
- 7.5 การนิเทศควรเน้นการพัฒนา การใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการนิเทศ และการสร้างชุมชนการเรียนรู้ของครู

8. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา

- 8.1 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่ชัดเจน สามารถวัดผลได้ และสร้างระบบประกันคุณภาพภายในที่ครอบคลุม
- 8.2 การติดตามผลการดำเนินงาน การประเมินผลเพื่อค้นหาจุดแข็งและจุดที่ต้องปรับปรุง
- 8.3 ส่งเสริมให้ทุกฝ่ายในสถานศึกษา เช่น ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งในด้านการวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผล
- 8.4 การประเมินที่ครอบคลุมและเหมาะสม รวมถึงการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลวิเคราะห์ และติดตามผลการดำเนินงาน
- 8.5 มีการจัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพ เช่น SAR (Self-Assessment Report) และเผยแพร่ข้อมูลต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และประชาชน เพื่อสร้างความโปร่งใส

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนให้มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องแนวคิด คัตแทนซ์ (Cuttance, 1993) ได้กล่าวว่าการประกันคุณภาพเป็นการวางแผนไว้อย่างเป็นระบบและการปฏิบัติงานที่ได้มีการออกแบบไว้ โดยเฉพาะเพื่อรับประกันว่า กระบวนการได้รับการกำกับดูแลรวมถึงการปฏิบัติงานนั้นมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้อยู่ตลอดเวลา และสอดคล้องงานวิจัย นคร จงอนุรักษ์ (2564) ได้กล่าวว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในเป็นการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน จัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางาน จัดทำระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ และเป็นปัจจุบัน ดำเนินการตามแผนพัฒนาโรงเรียน โดยสร้างระบบงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วมและวงจรการพัฒนาคุณภาพของเดมมิง (PDCA) ตรวจสอบประเมิน จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปี (SAR) ต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน และสอดคล้องงานวิจัย อุษณีย์ จันทวูฒ (2565) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการที่มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานชาติ และความต้องการของชุมชน การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางาน และสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน โดยการจัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา พร้อมกับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก และโรงเรียนมีการเผยแพร่รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) พร้อม สรุปรายงานประจำปีและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า เพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องงานวิจัย ธนิกา จันทร์ฉุน (2564) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารและครู จำแนกตามเพศไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องงานวิจัย ธนพรธณ นิยมพฤษ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส ในศูนย์ประสานงานของศิษริน อำเภอลำลูกกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีเพศต่างกันเห็นว่าแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส ไม่แตกต่างกัน

ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน สอดคล้องงานวิจัย กำไล ปานม่วง (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอ คลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมแตกต่างกัน และสอดคล้องงานวิจัย พัทธรินทร์ กล่อมสุริวงศ์ และจิรศักดิ์ สุรงค์พิพชร (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลำลูกกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า วุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารวิชาการ โดยรวมแตกต่างกัน

อายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องงานวิจัย ธนพรธณ นิยมพฤษ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส ในศูนย์ประสานงานของศิษริน อำเภอลำลูกกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มี อายุที่ต่างกันเห็นว่าแนวทางการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องงานวิจัย ประวีณา ราชแสง (2565) การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า อายุ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

ประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องงานวิจัย กัญธนา คำเหมื่อง (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 27 สำนักงานเขตสายไหม สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องงานวิจัย

ครูที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องงานวิจัย วิไลลักษณ์ ฐักิจ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันนั้นมีการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า มีทั้งหมด 8 ด้าน 38 แนวทาง มีรายละเอียดดังนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรควมมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องผ่านเทคโนโลยีและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ซึ่งสอดคล้องกับ มูนา จารง (2560) ได้เสนอแนวทางการดำเนินการจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครอบคลุมตามหลักสูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับ พัทธพิชา จันทา (2563) ได้เสนอแนวทาง ควรมีการประชุมวางแผน และแต่งตั้งคณะทำงาน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และคณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมทำการวิเคราะห์สภาพสถานศึกษา SWOT Analysis เพื่อค้นหา จุดแข็ง จุดด้อย ศักยภาพของสถานศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานควบคู่กับหลักสูตรสถานศึกษาที่มีอยู่ว่าสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจเป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา และศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น จัดทำคำอธิบายรายวิชาและหน่วยการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้วย Active Learning โดยส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ พัฒนาครู ใช้เทคโนโลยี และประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาทักษะในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับ รัชสมัย ภัทรมานิต (2560) ได้เสนอแนวทาง ผู้บริหารควรส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และสอดคล้องกับ นุชเรศ คำดิบุญ (2564) ได้เสนอแนวทางเน้นการจัดการเรียนการสอนเป็นสำคัญ จัดระบบ การเรียนการสอนในโรงเรียน จัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงนักเรียนเป็นหลัก มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัยอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อช่วยให้การสอนของครูมีประสิทธิภาพ

ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้โดยเน้นพัฒนาสื่อ ทักษะดิจิทัลของครู และแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่ทันสมัยและต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ สุจิตรา สุลักษณ์ (2559) ได้เสนอแนวทาง ควรจัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบายวางแผนในเรื่องการจัดหา และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา มีการพัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาของชุมชน และสอดคล้องกับ พัทธพิชา จันทา (2563) ได้เสนอแนวทาง ควรจัดอบรมให้ความรู้ในการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนสำหรับครูผู้สอนทุกคนในสถานศึกษา ส่งเสริมการนำสื่อมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยเลือกวิธีการใช้ และผลิตสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน พร้อมทั้งติดตาม และประเมินผลการใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จัดหาคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย ชุดมัลติมีเดียและศูนย์การเรียนรู้ เพื่อจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนแนะนำเทคนิควิธีการค้นคว้าหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต เช่น แนะนำแหล่งข้อมูล เว็บไซต์ที่เชื่อถือได้ การใช้คำค้นคว้าเรื่องที่ต้องการศึกษา และสนับสนุนให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และการเรียนรู้ด้วยตนเอง พร้อมพัฒนาทักษะครู และประเมินผลต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ พัทธพิชา จันทา (2563) ได้เสนอแนวทาง ควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนพัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้มีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยในรูปแบบที่หลากหลายตามเนื้อหาสาระ มีการดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตรวจสอบและประเมินผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้มีความยืดหยุ่นตามความสนใจความถนัดของผู้เรียน รวมทั้งการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ส่งเสริมนิสัยรักอ่าน การใช้คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน ในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ โดยการประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และสอดคล้องกับ พรพรรณ พินทุสมิต (2560) ได้เสนอแนวทาง ควรมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความสำคัญของผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการสนับสนุนให้ครูจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ

ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การวัดและประเมินผล เพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา เป็นการวัดผลที่ครอบคลุมด้วยเทคโนโลยีช่วยประเมินผลอย่างแม่นยำ โปร่งใสและเป็นธรรม พร้อม เป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ พัชณัฏฐา จันทา (2563) ได้เสนอแนวทาง ควรประชุมวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำระเบียบข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของ สถานศึกษา ส่งเสริมให้งานวัดผลมีฐานข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสืบค้นและปรับปรุงข้อมูลให้ ถูกต้องรวดเร็ว ทันสมัย ครูผู้สอนทำการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการ เรียนรู้ตัวชี้วัดตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษา และจัดให้มีการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนของ ผู้เรียนจากการย้ายสถานศึกษา มีกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และ สอดคล้องกับ ปาริชาติ สุนทร (2560) ได้เสนอแนวทาง ผู้บริหารและครูผู้สอนร่วมสร้างระเบียบ แนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียน รวบรวมข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียนระหว่างภาคเรียน ร่วมวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียน ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียนร่วมประเมินผลการสอน และร่วมนำผลการประเมินการเรียนการสอนไปปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนการสอน

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การส่งเสริมการวิจัยที่สอดคล้องกับ ความ ต้องการของผู้เรียนและบริบทโรงเรียนช่วยยกระดับการเรียนรู้ผ่านการพัฒนาสื่อ กระบวนการสอนใหม่ การ แก้ปัญหาห้องเรียน และสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับ รัชนิยา สีหะวงษ์ (2558) ได้ เสนอแนวทาง ควรจัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการสร้างและการใช้นวัตกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย ส่งเสริม ให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอนต้องให้ความร่วมมือ ในการวิจัยตลอดจนเผยแพร่ผลงานวิจัย และสอดคล้องกับ พัชณัฏฐา จันทา (2563) ได้เสนอแนวทาง ควร แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน วางแผนและกำหนดแนวทางการทำวิจัย จัดทำคู่มือการทำวิจัยของ สถานศึกษาและการทำวิจัยในชั้นเรียนทุกภาคเรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีความรู้ในการทำวิจัยในชั้น เรียนด้วยเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายตามระเบียบวิธีการวิจัย ใช้ผลการวิจัยในชั้นเรียนมาเป็นแนวทางใน การแก้ปัญหาของผู้เรียน มีพื้นที่ให้เผยแพร่งานวิจัยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ด้านการนิเทศการศึกษา การนิเทศและพัฒนาคุณภาพการสอนมุ่งเน้นความร่วมมือและการใช้ เทคโนโลยีเพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอนและเสริมสร้างศักยภาพครูอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ พัชณัฏฐา จันทา (2563) ได้เสนอแนวทาง ควรแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ และกำหนดปฏิทินการนิเทศ กำหนด หลักเกณฑ์การดำเนินการนิเทศของครูผู้สอนให้ชัดเจน ชี้แจงแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้ครูผู้สอนมีความ เข้าใจตรงกันดำเนินการนิเทศ โดยผู้บริหารหรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้นิเทศให้ ความเห็นหรือคำแนะนำตามหลักเกณฑ์การนิเทศ เปิดโอกาสให้ผู้รับการนิเทศแลกเปลี่ยนประสบการณ์หรือปรึกษา การใช้ระบบพี่เลี้ยง นำคณะครูศึกษาดูงานด้านการจัดระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาประสบการณ์วิชาชีพ ในรูปแบบวิธีการต่างๆ มีการประเมินการนิเทศแล้วนำผลการนิเทศมาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง สรุปผลการนิเทศและรายงานผลการนิเทศแก่ผู้บริหารสถานศึกษาและต้นสังกัด และสอดคล้องกับ กิ่ง แก้ว เพ็ญศิลา (2558) ได้เสนอแนวทาง สถานศึกษาควรจัดทำแผนการนิเทศ กำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน มีเอกสารประกอบการนิเทศ และปฏิทินการปฏิบัติการนิเทศ โดยมีการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย ควรมีการ ประเมินผล การนิเทศร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา การบริหารและประกันคุณภาพ การศึกษาต้องมีมาตรฐานชัดเจน ระบบติดตามผลที่ครอบคลุม และใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและ ความโปร่งใส ซึ่งสอดคล้องกับ พัชณัฏฐา จันทา (2563) ได้เสนอแนวทางควรให้ความสำคัญต่อการประกัน คุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนดผู้รับผิดชอบ โดยมีโครงสร้างและระบบ การดำเนินงานที่ชัดเจน ศึกษามาตรฐาน ตัวชี้วัด กำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐาน ชาติ และความต้องการของชุมชน ประชุมบุคลากรเพื่อกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของ สถานศึกษา วางแผน และดำเนินการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน วิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา (SWOT

Analysis) วิเคราะห์ปัจจัยหรือสภาพแวดล้อมภายนอก เมื่อได้ข้อสรุปผลการวิเคราะห์แล้วนำมาจัดทำแผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีที่เกิดจากการมีส่วนร่วมและการยอมรับของผู้เกี่ยวข้องเป็นไปตามความต้องการของชุมชน จัดระบบการวางแผน การดำเนินงาน กำกับติดตาม และการประเมินผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จัดทำรายงานผลประเมินให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ นำผลการประเมินระบบประกันคุณภาพการศึกษามามาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพต่อไป และสอดคล้องกับ เกตคนก สวยคำข้าว (2561) ได้เสนอแนวทาง ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และควรกำกับติดตามการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปใช้

ผลจากการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณและจัดอบรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรม สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การส่งเสริมให้ครูผู้สอนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อพัฒนาการวิจัยเพิ่มแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ การแก้ปัญหาของผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางให้กับบุคลากรทางการศึกษา และส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำผลการวิจัยไปพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ครูผู้สอนควรแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานเพื่อพัฒนาการวิจัย นำผลการวิจัยมาปรับปรุงแนวทางการสอนและแก้ปัญหาห้องเรียน และเผยแพร่ผลงานวิจัยเพื่อเป็นแนวทางให้กับบุคลากรทางการศึกษา

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า เพศต่าง อายุ ประสบการณ์การทำงาน ครูที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับความต้องการของครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ควรจัดอบรมและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อให้บุคลากรทุกระดับได้รับมาตรฐานความรู้ที่เหมาะสม เปิดโอกาสให้ครูทุกระดับการศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงแนวทางการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและสามารถนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรควรมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องผ่านเทคโนโลยีและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย

ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้วย Active Learning โดยส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ พัฒนาครู ใช้เทคโนโลยี และประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาทักษะในอนาคต

ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้โดยเน้นพัฒนาสื่อ ทักษะดิจิทัลของครู และแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่ทันสมัยและต่อเนื่อง

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และการเรียนรู้ด้วยตนเอง พร้อมพัฒนาทักษะครูและประเมินผลต่อเนื่อง

ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การวัดและประเมินผล เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการวัดผลที่ครอบคลุมด้วยเทคโนโลยีช่วยประเมินผลอย่างแม่นยำ โปร่งใสและเป็นธรรม พร้อมเป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การส่งเสริมการวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบริบทโรงเรียนช่วยยกระดับการเรียนรู้ผ่านการพัฒนาสื่อ กระบวนการสอนใหม่ การแก้ปัญหาห้องเรียน และสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก

ด้านการนิเทศการศึกษา การนิเทศและพัฒนาคุณภาพการสอนมุ่งเน้นความร่วมมือและการใช้เทคโนโลยีเพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอนและเสริมสร้างศักยภาพครูอย่างต่อเนื่อง

ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา การบริหารและประกันคุณภาพการศึกษาต้องมีมาตรฐานชัดเจน ระบบติดตามผลที่ครอบคลุม และใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความโปร่งใส

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการบริหารงานวิชาการให้ความสำคัญ 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา โดยให้บุคคลที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1
2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กษม โสมศรีแพง. (2554). *การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก*. [วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กัญธรรมา คำเหมื่อง. (2565). *การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 27 สำนักงานเขตสายไหม สังกัดสำนักงานศึกษาธิการกรุงเทพมหานคร*. [หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- กัลชญา ทองหัตถา. (2565). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดเขต 1*. [วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ. (2554). *การบริหารงานวิชาการและนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้*. มหาสารคาม. อภิชาติการพิมพ์.

- กาญจน์ญัต ไตรถาวร. (2563). การศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตวังทองหลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. [สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- กำไล ปานม่วง. (2564). ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1. [สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- กิ่งแก้ว เพื่องศิลา. (2558). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อศรีวิทยาการ. [สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เกตกนก สวยคำขาว. (2561). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต] มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประเทศไทย. (2550). รายงานการพัฒนาคนประเทศ. โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประเทศไทย.
- ชนันท์สรี ปิยะภัทรวิรัตน์. (2565). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษจังหวัดยะลา. [สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ชาอวิทย์ คำงาม.(2564). สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. [สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ธนพรรณ นิยมพฤษ. (2564). การศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส ในศูนย์ประสานงานหลักสูตร อำเภอคลอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2. [สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยนอร์ท กรุงเทพ.
- ธนิภา จันทร์ฉน. (2564). การบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร. [สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ธัมย์ ภัทรมานิต. (2560). แนวทางการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำจังหวัดสมุทรปราการ. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 12(2), 445-462.
- ธัญดา ยงยศยิ่ง. (2560). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ยะลา เขต 3.[สารนิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต].มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- นคร จงอนุรักษ. (2564). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี. [สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิษรา พรสุริวงษ์ ทรงยศ แก้วมงคล และ อุทัยวรรณ สายพัฒนา (2566). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มี อิทธิพล ต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ. 3 (4), 989-1008.
- นุชรี เนียมรัตน์. (2562). การบริหารงานวิชาการของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนสังกัด เทศบาลนครหาดใหญ่. [สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- นุชเรศ คำดีบุญ. (2564). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต] มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ประวีณา ราชแสง. (2565). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2.[วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต].มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ปาริชาติ สุนทร. (2560). การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. [วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

- พงศกร อุดลพิทยาภรณ์ และนันทรัตน์ เจริญกุล. (2562). แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กตามแนวคิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน. วารสารการบริหาร และนวัตกรรมการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2(3), 17-32.
- พรทิพย์ เขียวมรกต. (2563). การศึกษาแนวทางในการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. [สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยนอร์ท กรุงเทพ.
- พรพรหมพรรณ บุญโคกล่าม. (2567). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด. วารสารมหาจุฬานาครธรรม. 10(5), 142-152.
- พรธมน พินทุสมิต. (2560). การปฏิบัติงานด้านการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี. [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พัชัญพิชา จันทา. (2563). แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก. [วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พัชรินทร์ กล่อมสุริวงศ์ และจิรัชดี สุรงค์พิพรรณ. (2565). การบริหารวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลำลูกกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. [สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- โกควินท์ แซ่ท้าว. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. [สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- มูนา จารง. (2560). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์ เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2. [วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- รัชนิย สีหะวงษ์. (2558). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษากลุ่มเครือข่ายวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1. [วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิรมณ ปั่นงาม. (2565). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ในศตวรรษที่ 21. [วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2555). แนวคิด ทฤษฎีและประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.
- วิไลลักษณ์ ฐักิจ. (2566). การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. [วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศศิวิมล พัฒนาวัด. (2562). สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. [วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ศิวพร ละหารเพชร. (2562). ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตาม ความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2. [วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สันติ บุญภิรมย์. (2562). ปัจจัยการบริหารกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี (พิมพ์ครั้งที่ 17). มหาวิทยาลัยฟาฏอนี.

- สาวิตรี สิริชัยกานต์ และลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์. (2562). รูปแบบการบริหารวิชาการตามแนวคิดสะเต็มศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายศูนย์สะเต็มศึกษาภาค. *วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. 9(1), 2229-2365.
- สำนักงานการศึกษา. (2554). *สรุปติดตามผลการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: สำนักฯ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1.(2567). *ข้อมูลสารสนเทศ*. <https://aya1.go.th/>
- สุจิตรา สุลักษณ์. (2559). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาห้วยแร้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.[วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุประวีณ์ ทิพย์โพธิ์. (2563). รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. *ศึกษาศาสตร์สารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 4(2), 56-70.
- หวน พันธุ์พันธ์. (2556). *การบริหารการศึกษา:นักบริหารมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ
- อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อนุสรฯ สุขสุนนท์. (2566). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ*. 3(4):2774-0374.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2557). *หลักสูตรและการบริหารงานของโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: เอส ดี เพรส.
- อุษณีย์ จันทาวุฒิ. (2565). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี*. [สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยนอร์ท กรุงเทพ.
- Cuttance, P. (1993). Quality assurance and quality management: Complementary but different functions. *Evaluation News & Comment*, 2, 8–25.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of Education*. 3rd ed., New York: McGraw-Hill.
- Gorton, R. A. (1983). *School administration and supervision: Leadership challenges and opportunities* (2nd ed.). C. Brown.
- Hoy, W. K. & Miskel, C. G.(2008). *Educational administration: Theory, research, and Practice*. New York : McGraw-Hill.
- Kimbrough, Ralph B.; & Nunnery, Michael. (1998). *Education Administration*. 3rd ed., New York: Macmillan Publishing Company.
- Kotter, J. P. (1978). *Organizational dynamics: Tiagnosis and intervention*. Massachusetts: Addison-Wesley.
- Miller, J. A. (1976). Required participation in curriculum planning and implementation of curriculum guides. *Dissertation Abstracts International*, 50(2), 320-A.
- Reddin, William J. (1980). *Managerial Effectiveness*. New York : McGraw–Hill.
- Saylor, J. Galen and William M. Alexander. (1974). *Planning Curriculum for School*. New York: Holt, Rinehart and Winston
- Schermerhom, J. R.; & others. (1991). *Managing Organizational Behavior*. 4" ed.New York: John Wiley & Sons.
- Sergiovani, T.J. and others. (1980). *Education Governance and Administration*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.

- Sergiovanni, T. J., Kelleher, P., McCarthy, M. M. & Fowler, F. C. (2009). *Educational governance and administration*. (6th Edition). USA: Pearson.
- Smith, Edward W.; et al. (1969). *The Education's Encyclopedia*. New Jersey, Englewood Cliff, NJ: Prentice-Hall.
- Taba, Hilda. (1962). *Curriculum Development: Theory and Practice*. Harcourt, Brace & World, Inc.
- Taylor, J. C., & White, V. J. (1991). Faculty attitudes towards teaching in the distance education mode: An exploratory investigation. *Research in Distance Education*, 3(3), 7–11.
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. Harper & Row. Gorton, 1983:158

